

Portefeuillehouder

Broekhuizen |

Datum collegebesluit

19 december 2017 |

Opsteller

J. van der Weg |

Registratie

GF18.20003 |

Agendapunt

8 |

Onderwerp

Onderhoud aan halfverharde (kleischelpen) fietspaden in het buitengebied.

Voorstel

1. Het onderhoud aan halfverharde (kleischelpen) fietspaden in het buitengebied weer op te nemen in de reguliere onderhoudsplanning, nieuw beleid. Hierbij terugkomend op eerdere besluitvorming, bezuiniging, om geen onderhoud meer te plegen aan halfverharding, fiets- en voetpaden.
2. Eenmalig een inhaalslag te maken op het achterstallig onderhoud aan halfverharde fietspaden in het buitengebied.
3. Het benodigde budget van € 70.000, vrijval uit het budget 'onderhoud voetpaden, te benutten om het achterstallig onderhoud aan de fietspaden weg te werken.

Aanleiding

Doorgevoerde bezuinigingen op onderhoud, in de afgelopen jaren, hebben er toe geleid dat de halfverharde fietspaden (kleischelpen) niet of nauwelijks nog begaanbaar zijn.

Uw raad heeft in mei 2016 het 'Kwaliteitsplan openbare ruimte en kapitaalgoederen' vastgesteld. Een aandachtspunt in het "Kwaliteitsplan" is gericht op het vele achterstallig onderhoud aan halfverharde voet- en fietspaden. Bij een eerdere bezuinigingsronde is het onderhoud aan deze paden stopgezet. Met het vaststellen van het "kwaliteitsplan openbare ruimte en kapitaalgoederen" is er door uw raad € 200.000 beschikbaar gesteld om eenmalig de onderhoudstoestand van voet- en fietspaden in woongebieden weer op orde te brengen.

Wat niet is opgenomen, is het onderhoud aan halfverharde (kleischelpen) fietspaden in het buitengebied welke een belangrijk onderdeel vormen van het recreatieve fietspadennetwerk.

Sinds kort wordt er een alternatief aangeboden voor kleischelpen. Het betreft hier het product: "BGS-Mix staalslakken". Dit product is relatief goedkoop omdat het gaat om een rest/afval product welke in het kader van het Besluit Bodemkwaliteit toegepast mag worden als bouwstof (halfverharding). De resultaten van al aangelegde paden met dit product zijn zeer positief te noemen. Bijkomend voordeel is ook dat het product weinig onderhoud nodig heeft in verhouding met kleischelpen. De uitstraling / beeld is vergelijkbaar met kleischelpen. Als we nu de rekensom opnieuw maken met staalslakken is er voor de voet- en fietspaden in de woongebieden € 130.000 benodigd in plaats van het door uw raad beschikbaar gestelde budget van € 200.000. Met de vrijval van € 70.000 is het mogelijk om ook de fietspaden in het buitengebied op orde te brengen.

Overwegingen

De halfverharde fietspaden in het buitengebied vormen een belangrijk onderdeel van het recreatieve fietspadennetwerk van de gemeente Heerenveen. In het oog springend zijn de fietspaden langs de Buitenweg en de Siebe Annesweg (Kiekenberg). Om alle fietspaden in het buitengebied in stand te houden is het plegen van groot onderhoud noodzakelijk.

Door de bezuiniging 'geen onderhoud aan halfverhardingen' zijn vele fietspaden in het buitengebied slecht of geheel niet meer begaanbaar. Nu het onderhoud aan de halfverharde voetpaden in woongebieden geborgd is in het kwaliteitsplan, is het ook zaak om aandacht te geven aan het onderhoud aan de (halfverharde) fietspaden in het buitengebied.

Indien er geen onderhoud meer gepleegd wordt kunnen deze paden in de toekomst als "verloren" beschouwd worden.

Het betreft hier de volgende fietspaden:

- fietspad Welgelegen (Jubbega),
- fietspad Siebe Annesweg (Oudehorne),
- fietspad J.K. Bosmalaan (Oudehorne),
- fietspad Buitenweg (Nieuwehorne)
- fietspad langs de Molenlaan (Mildam)

Het te plegen onderhoud is niet opgenomen voor de fietspaden (onder het kopje "vervolgaanpak" wordt hier op ingegaan):

- langs het Rogmounepaed (Hoornsterzwaag)
- langs de Zwanenburgsreed (Jubbega)
- langs Sake Kromhoutswei (Hoornsterzwaag)
- langs de Eilewijksreed (Oudehorne)

De fietspaden langs deze genoemde paden zijn al "verdwenen". De fietsers hebben hier wel de mogelijkheid om op een goed verharde rijbaan, voorzien van asfaltgranulaat, te fietsen. Dit is niet mogelijk bij de eerder genoemde fietspaden. Langs deze fietspaden zijn de paden niet voorzien van asfaltgranulaat. Dit is ook niet wenselijk omdat we hier, in een bosrijk gebied, meer een landelijke uitstraling willen handhaven.

Door te kiezen voor een alternatief voor kleischelpen ontstaat er financiële ruimte om, naast de voetpaden in de woongebieden, ook de fietspaden in het buitengebied op orde te brengen.

Zoals aangegeven zijn de halfverharde voetpaden in woongebieden wel opgenomen in het kwaliteitsplan. Om deze weer op orde te brengen is er eenmalig € 200.000 beschikbaar gesteld (algemene reserve niet geblokkeerd) In de financiële onderbouwing is uitgegaan van kleischelpen. Echter sinds kort wordt het alternatief "BGS-Mix staalslakken" aangeboden. Dit product is relatief goedkoop omdat het gaat om een rest/afval product. Per geleverde m3 is dit product € 5,- goedkoper dan kleischelpen. De resultaten van al aangelegde paden met dit product zijn zeer positief te noemen. Bijkomend voordeel is ook dat het product weinig onderhoud nodig heeft dit in verhouding met kleischelpen. Hergebruik is in deze, tegen over de winning van schelpen, een grote plus. Winning van kleischelpen is jaarlijks afhankelijk van een quotum en geldt niet als de meest milieuvriendelijk winning. Ook vanuit financieel oogpunt, aanleg en onderhoud, is hergebruik van staalslakken voordeliger dan kleischelpen.

Als we nu de rekensom opnieuw maken met staalslakken is er voor de voetpaden € 130.000 benodigd in plaats van € 200.000. Met de vrijval van € 70.000 kunnen we de

halfverharde fietspaden in het buitengebied weer op orde brengen. Daar het hier gaat om een zeer onderhoudsvriendelijk product is een verhoging van het onderhoudsbudget niet aan de orde. De onderhoudskosten kunnen opgevangen worden binnen het product wijkbeheer / Realisatie.

Effecten

Goed begaanbare, halfverharde, fietspaden in het buitengebied is een kwaliteitsimpuls voor het recreatieve fietspadennetwerk in de gemeente Heerenveen.

Door het onderhoud van de fietspaden in het buitengebied weer op te nemen in het reguliere onderhoudsprogramma wordt het fietspadennetwerk in het buiten gebied weer op orde gebracht. Deze optimalisatie is belangrijk omdat dit fietspadennetwerk aansluit op fietspaden in omliggende gemeenten.

Gemeente Heerenveen heeft duurzaamheid hoog in het vaandel. Hergebruik van materialen past in dit plaatje. Duurzaamheid is in deze ook kiezen voor een onderhoudsvriendelijk product. Het positieve effect van het gebruik van de slakken mix is dat de gewenste breedte van de fietspaden veel beter geborgd is. Een verharding van kleischelpen heeft een open structuur. Hierdoor is er bij kleischelpen sprake van veel in groei van groen (grassen en (on)kruiden waardoor de paden elk jaar weer op breedte gebracht moeten worden. Dit onderhoud is erg arbeidsintensief. De slakken mix heeft een "vaste" structuur, weinig holle ruimte in de verharding, overwoekering van gewassen is dan ook niet of nauwelijks aan de orde.

Beleid en regelgeving

De gemeente Heerenveen heeft, als wegbeheerder, de zorgplicht om goed en deugdelijk onderhoud te plegen aan voet- fietspaden en wegen.

De gemeente heeft vanuit de Wegenwet de zorgplicht voor alle wegverhardingen. Andere wettelijke kaders waarbinnen de wegbeheerder haar taken dient uit te voeren zijn: het Burgerlijk Wetboek, de Wet Milieubeheer en de Arbo wetgeving.

Kortweg betekent dit dat de wegbeheerder (Gemeente Heerenveen) ervoor moet zorgen dat de verhardingen, welke onder het gemeentelijk beheer vallen, in een goede, veilige, staat verkeren. De gebruiker mag verwachten veilig gebruik te kunnen maken van voet-fietspaden en wegen. Bij verzuim van deze zorgplicht komt al snel de aansprakelijkheidsstelling om de hoek kijken. Belangrijk is dan ook om een goede uitvoering te geven aan de zorgplicht als wegbeheerder

Financiën

De financiële ruimte binnen het beschikbare budget voor halfverharde voetpaden in woongebieden, € 200.000, benutten voor onderhoud aan halfverharde fietspaden.

Zoals aangegeven onder het kopje overwegingen valt het leveren en aanbrengen van BGS-Mix staalslakken voordeliger uit dan het gebruik van kleischelpen. Hierbij een overzicht van de te maken kosten waarbij vooral de jaarlijkse onderhoudskosten in het voordeel spreken van de BGS-mix ten opzichte van de gebruikelijke kleischelpen voor halfverharde fietspaden in het buitengebied:

		Kosten €	onderhoud per jaar €
tot. lengte fietspaden	4900 m1		
leveren en aanbrengen kleischelpen		77.500,00	14.500,00
leveren en aanbrengen BGS-mix		70.000,00	4.000,00

Eenmalige kosten:

Uw raad heeft met het vaststellen van het "Kwaliteitsplan openbare ruimte en kapitaalgoederen" € 200.000 beschikbaar gesteld voor het op orde brengen van wandel-fietspaden in woongebieden. Voor deze paden is ook gekozen voor het product BGS-mix. Hierdoor vallen de herstel / aanleg kosten van paden in woongebieden voordeliger uit. De daadwerkelijke kosten zijn nu geraamd op € 130.000. Wij vragen uw raad de vrijkomende € 70.000, beschikbaar in de algemene reserve niet geblokkeerd, te benutten voor het herstel van de fietspaden in het buitengebied.

Onderhoudskosten:

De onderhoudskosten voor kleischelpen zijn fiks hoger omdat de fietspaden jaarlijks opgeschoond moeten worden. Dit geldt niet voor de BGS-mix, de geraamde onderhoudskosten betreffen hier in hoofdzaak het herstellen van schadeplekken. Omdat de onderhoudskosten lager zijn, ook voor de voetpaden in de woongebieden, kan het onderhoud voor de fietspaden in het buitengebied meegenomen worden in het "onderhoudsbudget Realisatie" zoals vastgesteld in het kwaliteitsplan. De jaarlijkse onderhoudslasten voor halfverharde (kleischelpen) fietspaden zijn wel bekend. Bij de keuze voor kleischelpen dient er wel rekening gehouden te worden met een ophoging van € 14.500 van het reguliere onderhoudsbudget Realisatie.

Vervolgaanpak

Mogelijkheden onderzoeken om het toeristische fietsennetwerk uit te breiden / te vervolmaken.

Met het herstel van de halfverharde fietspaden wordt een eerste stap gezet voor de optimalisatie van het fietsennetwerk in de gemeente Heerenveen. Maar zoals gezegd zijn er ook al fietspaden "verdwenen". Aansluitend op dit voorstel willen wij onderzoeken of de behoefte aanwezig is om ook deze paden, en andere van oudsher bestaande paden, in ere te herstellen. Hiervoor zullen wij aandacht vragen bij Plaatselijk Belangen maar ook bij andere instanties. Gezamenlijk met afdeling RO (recreatie en toerisme) zullen wij, bij voldoende draagvlak, een plan uitwerken welke ter instemming aan uw raad wordt aangeboden.

Communicatie

Na positieve besluitvorming om de fietspaden in het buitengebied te herstellen stellen wij voor om Plaatselijk Belang Jubbega / Hoornsterzwaag, Oude- Nieuwehorne en Mildam te informeren. Daarnaast zal er gebruik gemaakt worden van de mogelijkheden van social media, twitter en facebook, om het besluit onder de aandacht te brengen.

Relevante informatie

N.V.T.

Het college van burgemeester en wethouders van Heerenveen,
de secretaris,

de burgemeester,

de heer J. van Leeuwestijn

de heer T.J. van der Zwan

Onderwerp

Onderhoud aan fietspaden in het buitengebied van de gemeente Heerenveen |

De raad van de gemeente Heerenveen;
gelezen het voorstel van het college van burgemeester en wethouders van 19 december 2017;

gelet op,

- artikel 189 van de Gemeentewet, budgetrecht raad;
- onze zorgplicht als wegbeheerder voor het deugdelijk beheer en onderhoud van alle voet- fietspaden en wegen zoals vastgelegd in de Wegenwet en Burgerlijk Wetboek; |

overwegende dat,

- de afgelopen jaren bezuinigd is op het beheer en onderhoud aan halfverharde voet- en fietspaden;
- het onderhoud aan de (halfverharde) fietspaden in het buitengebied niet is opgenomen in het vastgestelde "Kwaliteitsplan openbare ruimte en kapitaalgoederen";
- er veel klachten zijn over de slechte begaanbaarheid van de (halfverharde) fietspaden in het buitengebied;
- er financiële ruimte beschikbaar is binnen het vastgestelde budget 'onderhoud fiets- en voetpaden in woongebieden';
- een kwaliteitsimpuls van het recreatieve fietspadennetwerk bijdraagt aan de uitstraling van de gemeente Heerenveen. |

Besluit

1. Het reguliere onderhoud aan halfverharde fietspaden in het buitengebied op te nemen in de reguliere onderhoudsplanung.
2. Eenmalig een inhaalslag te maken op het achterstallig onderhoud aan halfverharde fietspaden in het buitengebied.
3. De vrijval van € 70.000, binnen het beschikbare budget (€ 200.000) voor onderhoud aan halfverharde voet- en fietspaden in woongebieden, te benutten voor het op orde brengen van de (halfverharde) fietspaden in het buitengebied. |

Aldus vastgesteld in de openbare raadsvergadering van 12 februari 2018 |.

de griffier,

de voorzitter,

mevrouw W.J.M.A. Jansen

de heer T.J. van der Zwan